

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของกองกำกับการสืบสวนตำรวจนครจังหวัดนครพนม ในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของกองกำกับการสืบสวนตำรวจนครจังหวัดนครพนม ในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม สรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ได้วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามเพศพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง มีจำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 62.03 และเป็นเพศชาย จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 37.97 ตามลำดับ

จำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากอายุตั้งแต่ 41 – 50 ปี มีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 33.16 รองลงมาอายุตั้งแต่ 31 – 40 ปี มีจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 25.40 มีอายุตั้งแต่ 51 ปี ขึ้นไป มีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.85 และมีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 20.59 ตามลำดับ

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6, มศ.5, ปวช.) จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 22.19 รองลงมาระดับปริญญาตรี จำนวน 81 คน คิดเป็น ร้อยละ 21.65 ระดับประถมศึกษาต้น (ป.4) จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 16.85 ระดับประถมปลาย (ป.6 หรือ ป.7) จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 15.24 ระดับอนุปริญาหรือเทียบเท่า (ประกาศนียบัตร ปวท. ปวศ.) จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 12.57 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3, มศ.3) จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.82 และระดับปริญญาโท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.67 ตามลำดับ

จำแนกตามอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรวม จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 44.65 รองลงมาเป็นรับจ้าง จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41 เป็นรับราชการ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 17.38 และค้าขาย/ประกอบธุรกิจ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 ตามลำดับ

จำแนกตามระยะเวลาที่ท่านอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่มาแล้ว 11 - 20 ปี มีจำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 39.84 รองลงมาอาศัยอยู่มากกว่า 20 ปี จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 34.75 และอาศัยอยู่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 25.40 ตามลำดับ

จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า ส่วนใหญ่มีสมาชิก 6-10 คน จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 50.80 รองลงมา มีสมาชิก 1-5 คน จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 34.76 และมีสมาชิกมากกว่า 11 คน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.44 ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปัจจัยทั่วไป โดยจำแนกตามครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากปัญหา ยาเสพติดพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีความคิดเห็นว่าเป็นไม่เคย มีจำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 54.01 ชมชู้ หรือชู้เชียว มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 15.24 ส่งเสียดังก่อความรำคาญ มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.36 ขับขี่ยานพาหนะส่งเสียดัง มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.88 ถูกเด็กคิดยาหรือ ผู้เสพยาขโมยทรัพย์สิน มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.61 ทำให้กลัวหวาดระแวง เช่น เวลากลางคืน มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.81 มาชักชวนท่านหรือญาติของท่านให้ลองเสพ มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.28 มาชักชวนท่านหรือญาติของท่านให้ค้ายาเสพติด มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 ตามลำดับ

จำแนกตามการให้ข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากรู้สึกหวาดระแวงที่สุดหากจะให้ข้อมูล มีจำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 62.83 รู้สึกหวาดระแวงบ้าง รู้สึกปลอดภัยบ้าง มีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 28.07 และรู้สึกปลอดภัยมาก มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.021 ไม่เกรงกลัวสิ่งใดๆ เลย มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.07 ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม ในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

พบว่าโดยภาพรวม ประชาชนมีความคิดเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม ในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.29 และเมื่อพิจารณาปัจจัยแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล ($\bar{X}=3.37$) การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน ($\bar{X}=2.78$) การมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติตามแผน ($\bar{X}=2.77$) และการมีส่วนร่วมด้านการค้นหาสาเหตุ ($\bar{X}=2.58$) ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยใช้สถิติค่าไคสแควร์ (Chi-Square) และสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม ในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ปัจจัยทั่วไปมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม ในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การได้รับผลกระทบจากปัญหายาเสพติด และความปลอดภัยในการให้ข่าว

4. การวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงาน โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอเชิงพรรณนาและดำเนินการแจกแจงความถี่

ผลการวิเคราะห์ความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม ในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำแนกเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากจำนวนข้อเสนอแนะมากไปน้อย ดังนี้

4.1 ด้านการค้นหาสาเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเสนอแนะว่ากลัวว่าตนเองและครอบครัวจะได้รับอันตราย และสมาชิกในครอบครัวไม่ให้ความร่วมมือ หรือไม่เห็นด้วยกับการเข้าร่วมกิจกรรม โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามลำดับ

4.2 ด้านการวางแผน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเสนอแนะว่าประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และประชาชนในชุมชนให้ความสนใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมน้อย ตามลำดับ

4.3 ด้านการปฏิบัติตามแผน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเสนอแนะว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การรับรองความปลอดภัยในระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรม ควรประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนให้ร่วมกิจกรรม และควรมีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการจัดกิจกรรม โครงการต่างๆ ตามลำดับ

4.4 ด้านการประเมินผล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเสนอแนะว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในชุมชนยังขาดการให้ความสนใจเกี่ยวกับกิจกรรม และการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดในชุมชนน้อยเกินไป ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของกองกำกับการสืบสวนตำรวจนครพนม ในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลสรุป ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของกองกำกับการสืบสวนตำรวจนครพนม ในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม นั้นเข้าร่วมกิจกรรมของ โครงการน้อย จาก โครงการกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนเป็นกิจกรรมที่กองกำกับการสืบสวนตำรวจนครพนมส่วนเป็นกิจกรรมที่กองกำกับการสืบสวนตำรวจนครพนมเป็นผู้จัดขึ้น โดยให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลอาจสามารถเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมเท่านั้น รวมถึงไม่ได้เป็นกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ด้วย จึงส่งผลให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของกองกำกับการสืบสวนตำรวจนครพนม ในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วน โคอเฮนและอัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1980 : 199 - 222) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นต้องเป็นผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมการใช้ประโยชน์ ร่วมได้รับประโยชน์ ร่วมประเมินผล แต่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม นั้นมีส่วนร่วมในการวางแผนและเข้าร่วมกิจกรรมโครงการเท่านั้น มิได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มิได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ รวมถึงไม่ตระหนักถึงผลประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมโครงการเพราะชุมชนไม่เห็นความสำคัญในประโยชน์ที่ทางกองกำกับการสืบสวนตำรวจนครพนม

2. สมมติฐานการวิจัย ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทั่วไปมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของกองกำกับการสืบสวนตำรวจนครพนม ในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

เมื่อแยกอภิปรายตามตัวแปร ปราบกฏ ดังนี้

1. เพศ พบว่า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเพศชายและเพศหญิงมองเห็นความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขเรื่องยาเสพติด และถือเป็นวาระแห่งชาติ จึงต้องใช้มีความกล้าหาญ มีความไวต่อเหตุการณ์ เพื่อช่วยกันป้องกันและแก้ไขเรื่องยาเสพติด

ผลการวิจัยสอดคล้องกับภัสสุรีย์ คุณกลาง (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ร.ต.อ. ต่อศักดิ์ ปานกลิ่นพุด (2542 : 52) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลวัดพระยาไกรผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยเพศมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

2. อายุ พบว่า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทุกระดับอายุมองเห็นความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขเรื่องยาเสพติด ยิ่งคนที่มีอายุมาก ยิ่งมีประสบการณ์มาก มองเห็นอันตรายที่เกิดจากยาเสพติด มีความเข้าใจผลร้ายที่เกิดขึ้นจึงมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ผลการวิจัยสอดคล้องกับภัสสุรีย์ คุณกลาง (2546 : บทคัดย่อ)ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ระดับการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การศึกษามีความสัมพันธ์กับกระบวนการเรียนรู้ของประชาชน บุคคลที่ได้รับการศึกษามีความเข้าใจความรุนแรง และอันตรายของยาเสพติดที่มีผลกระทบต่อเยาวชนของชาติ จึงให้ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ผลการวิจัยสอดคล้องกับภัสสุรีย์ คุณกลาง (2546 : บทคัดย่อ)ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. อาชีพ พบว่า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาชีพมีความ

สัมพันธ์กับการดำรงชีวิตของบุคคล บุคคลทุกอาชีพมีความเข้าใจความรุนแรง และอันตรายของยาเสพติดที่มีผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจของชาติ เพราะยาเสพติดทำร้ายคนทุกอาชีพ จึงให้ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ภัตสุรีย์ คุณกลาง (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า บุคคลไม่ว่าจะมีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนานเท่าใดก็ตาม ย่อม มีความเข้าใจความรุนแรง และอันตรายของยาเสพติดที่มีผลกระทบต่อทุกคน เพราะยาเสพติดทำร้ายคนทุกคน จึงให้ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดผลการวิจัยสอดคล้องกับ ภัตสุรีย์ คุณกลาง (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ไม่ว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีจำนวนเท่าใดย่อมมองเห็นความสำคัญของอันตรายและความรุนแรงของปัญหายาเสพติด แม้สมาชิกครัวเรือนคิดยาเสพติดเพียงคนเดียวก็มีผลร้ายต่อสมาชิกในครอบครัวทุกคน

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ร.ต.อ. ต่อศักดิ์ ปานกลิ่นพูน (2542 : 52) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลวัดพระยาไกรผลการศึกษาพบว่า จำนวนสมาชิกครอบครัว เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

7. การได้รับผลกระทบจากปัญหายาเสพติด พบว่า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สมาชิกของครอบครัวมีความห่วงใยซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เพราะ ไม่ว่าสมาชิกคนใดก็ตาม ถ้าติดยาเสพติดจะทำให้สภาพครอบครัวทุกด้านเสื่อมลงทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ความเชื่อมั่น หรือความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเอง

8. พบว่า ความปลอดภัยในการให้ข่าว มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มผู้ค้ายาเสพติดเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพล มีพลังอำนาจมืด มีอาวุธ สามารถทำสิ่งผิดกฎหมายได้ และสามารถทำอันตรายต่อบุคคลที่ขัดขวางธุรกิจนี้ได้ตลอดเวลา จึงทำให้ผู้ให้ข่าวนึกถึงความปลอดภัยในการให้ข่าว

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม ในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม ควรมีการจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ประชาชนที่อาศัยในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด

1.2 กองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม ควรส่งเสริมให้ประชาชนที่อาศัยในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม มีส่วนร่วมในการเสนอแนะทางหรือมาตรการในการป้องกันปัญหายาเสพติดในชุมชน เพราะประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนจะเป็นผู้รู้ถึงปัญหามากกว่าเจ้าหน้าที่

1.3 กองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม ให้ประชาชนที่อาศัยในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม มีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้บรรลุตามเป้าหมายของโครงการที่วางไว้

1.4 กองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม ควรให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เป็นผู้จัดบอร์ดนิทรรศการต่าง ๆ เพื่อณรงค์ให้ ลด ละ เลิกสิ่งเสพติดด้วยตนเอง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม ในเขตตำบล อื่นๆ

2.2 ควรศึกษาความต้องการการจัดทำรูปแบบกิจกรรมของประชาชนด้านเนื้อหา ระยะเวลา และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนเกี่ยวกับแก้ไขปัญหายาเสพติด